

Geweldloos Verzet

Doel

Het doel van Geweldloos Verzet is om een eind te maken aan het agressieve en destructieve gedrag van het kind zonder dat dit tot escalatie leidt.

Doelgroep

Oorspronkelijk was Geweldloos Verzet bedoeld voor gezinnen met kinderen en adolescenten die agressief en destructief gedrag vertonen. Ondertussen wordt de methodiek echter ook al ingezet bij andere doelgroepen (vb. schoolweigeraars, internetmisbruik, kinderen met angstproblemen) en in andere settings (scholen, residentiële instellingen).

Aanpak

Geweldloos Verzet wordt gekenmerkt door de volgende principes:

- een duidelijke stellingname tegen geweld, risicovol gedrag en anti-sociaal gedrag
- het absoluut vermijden van fysieke of verbale agressie

Een heldere en stevige ouderlijke aanwezigheid is in deze visie het belangrijkste middel om de relatie met het kind te verbeteren. Via een serie handelingen wordt de boodschap overgebracht dat men niet langer bereid is om op deze voet voort te gaan en dat men alles zal doen dat in zijn vermogen ligt om de situatie te veranderen, behalve het kind fysiek of verbaal aanvallen.

De principes van Geweldloos Verzet worden geconcretiseerd in een 7-tal interventies en starten met een aankondiging.

- De aankondiging: er wordt duidelijk aangegeven dat het gedrag van het kind niet langer geaccepteerd wordt en dat men mensen uit de omgeving zal informeren en om hulp zal vragen.
- De sit-in: de ouders vatten post in de kamer van het kind en geven aan daar te blijven wachten tot deze met een oplossing komt voor het probleemgedrag.
- Het doorbreken van geheimhouding: helpers, bemiddelaars en publieke opinie worden ingeschakeld.
- De telefoonronde: wanneer het kind te laat thuiskomt, niet aangeeft waar hij is of wegloopt wordt systematisch telefonisch contact opgenomen met een lijst contactpersonen van het kind.
- Volgen: door hun kind lijfelijk te volgen wanneer het wegloopt, te laat thuiskomt of met verkeerde vrienden omgaat laten ouders zien dat ze vastbesloten zijn het contact te behouden en aanwezig te blijven in het leven van het kind.
- De staking: een staking wordt gehouden na een bijzondere crisis, in aanwezigheid van zoveel mogelijk helpers en duurt gemiddeld zo'n drie dagen. Tijdens de staking sluiten de ouders zich samen met het kind op in huis om een oplossing te vinden voor het probleemgedrag.
- Bevelen weigeren: ouders stoppen om dingen te doen waartoe ze zich gedwongen voelen en nemen activiteiten weer op waarvan ze het gevoel hadden dat die hun verboden werden.
- Verzoeningsgebaren: het uiting geven van waardering en respect voor het kind, het geven van een symbolisch cadeautje, het plannen van een gezamenlijke activiteit,

helpen om de relatie tussen ouders en kind te verbreden zodat die niet langer alleen uit conflicten bestaat.

Werkzame factoren

- Ouders worden getraind in het vermijden van escalatie, in zelfcontrole en in het standvastig zijn.
- Het welbevinden van de ouders wordt centraal geplaatst, hun handelingsbekwaamheid wordt verhoogd.
- Er wordt steun gemobiliseerd in de omgeving.
- Actieve medewerking van het kind of de jongere is niet noodzakelijk om succes te behalen.
- De verzetsdaden gaan vergezeld van werkelijk respect voor de tegenstander. Dit wordt geuit in verzoeningsgebaren.

Effectiviteit

Van Holen en Vanderfaeillie (2010) geven aan dat de resultaten van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot Geweldloos Verzet veelbelovend zijn. In drie onafhankelijke studies naar de effectiviteit van deze methodiek werden positieve resultaten gerapporteerd, met name de afname van probleemgedrag van kinderen, een daling van negatieve gevoelens en gevoelens van hulpeloosheid bij de ouders en een verbetering van het opvoedgedrag van de ouders (Weinblatt & Omer, 2008; Levavi-Lavi, 2008; Ollefs, van Schlippe, Omer, & Kriz, 2009).

Meer informatie

Geweldloos Verzet is ontwikkeld door Haim Omer, hoogleraar psychologie te Tel Aviv.

Websites: www.nvrpsy.com, <http://www.newauthority.net/>

De principes van Geweldloos Verzet en een handleiding voor ouders zijn gebundeld in het boek 'Geweldloos verzet in gezinnen. Een nieuwe benadering van gewelddadig en zelfdestructief gedrag van kinderen en adolescenten (Omer, 2007).

In Vlaanderen is er ook een werkmap ontwikkeld voor pleegouders (Van Holen & Vanderfaeillie, 2010). Meer informatie over Geweldloos Verzet in pleeggezinnen is te vinden op www.pleegzorgonderzoekvlaanderen.be.

Informatie over workshops of een jaaropleiding in Geweldloos Verzet is o.a. te vinden op <http://www.lerenoverleven.org> en <http://jo-in.be/performantMeerinfo.php?ID=150>.

Referenties

Levavi-Lavi, I. (2009). Improvement in systemic intra-familial variables by 'Non-Violent Resistance' treatment for parents of children and adolescents with behavioral problems. A work submitted to the Tel-Aviv University Senate in partial fulfillment of the requirements for the degree of PhD.

Ollefs, B., von Schlippe, A., Omer, H., & Kriz, J. (2009). Jugendliche mit externalem problemverhalten. Effekte von elterncoaching. *Familiendynamik*, 34, 256-265.

- Omer, H. (2007). *Geweldloos verzet in gezinnen. Een nieuwe benadering van gewelddadig en zelfdestructief gedrag van kinderen en adolescenten*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Van Holen, F. & Vanderfaeillie, J. (2010). Geweldloos verzet. Kiezen voor een waakzame en warme opvoeding. *Alert*, 4, 70-77.
- Van Holen, F. & Vanderfaeillie, J. (2010). Geweldloos verzet. Werkmap voor ouders van kinderen met gewelddadig of destructief gedrag. Gent: Opvang.
- Weinblatt, U. & Omer, H. (2008). Nonviolent resistance: a treatment for parents of children with acute behavior problems. *Journal of Marital and Family Therapy*, 34, 75-92.